

**DİCLE ÜNİVERSİTESİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ
DERGİSİ**

Hakemli Dergi

CİLT: VIII

Sayı: 1

DİYARBAKIR-2006

MANU YASALARINDA KADIN

Yrd. Doç. Dr. M. Hadi TEZOKUR*

Women In Manu Laws

Abstract:

The Laws of Manu is the greatest of ancient Hindu Codes, the chief of the Dharmasastras. To understand the situation of women in Hinduism it needs to be concentrated the Laws of Manu. The testimony of contrary of women begins with the Hinduism which is one of the oldest religions.

Key words: Hinduism, Manu, women...

Özet:

Manu yasaları eski Hindu yasalarının en büyüklerinden ve en kapsamlılarından biridir. Hinduizmde kadının durumunu anlamak için Manu yasalarını bilmeye gerek vardır. En eski dinlerden biri Hinduizmdir. Hinduizmde kadın ile ilgili durumları betimleyen, Manu yasalarını bilmek gerekir.

Anahtar Kelimeler: Hinduizm, Manu, kadın...

GİRİŞ

Hinduizmdeki kadının durum analizini yaparken üç dönem içinde bu analizin yapılması uygun olacaktır. Eski Dönem (İ.Ö. 1500-500): Kadınların özel durumları için Hindularda çok değerli olan Şruti Kutsal Metinleri ile Vedalara ait külliyatlara bakılabilir. Klasik ve Orta Çağa ait Dönem (İ. Ö. 500- İ. S. 1800): İkincil Kutsallık statüsüne sahip olan Şimriti metinlerde kadınların yaşamları üzerine bağlılık, yoga, kurban gibi dinsel pratiklerin bağlamında açıklamalar getirilmiştir. Modern Dönem (1800 den sonraki dönem): Modern Dönemin başlangıcında kadınla ilgili düşüncelerin eleştirilmesi, reformların çizgisinde kadınlar için o zamana kadar getirilmiş kısıtlamalara son verilme çabaları görülür.

Genel itibarıyla Hindu kadınının durumunu ele aldığımız bu makalenin apaçık bir sınırlaması konunun temel olarak Manu Yasalarına dayandırılmış olmasıdır.¹ Manu Yasaları Dharma sutraların temelidir.² Hindistan'daki kast

* Dicle Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi Dinler Tarihi Anabilim Dalı, htezokur@hotmail.com

¹ Manu: Hindu metinlerinde Kader meleği olarak geçen bir terimdir. Encyclopedia Mythica'da Dr. Anthony E. Smith tarafından Manuhakkında şu bilgiler verilmektedir: Yaşadığı devrin M.Ö. 300 ile M.S. 300 gibi geç bir tarihe tekbül ettiği söylenen Manu, rivayetlere göre ilk kanun yapıcıdır. İnsanı ortaya çıkaran kişi olarak da söylenir. Manu kelimesi de düşünmek, düşünen varlık anlamına gelir. Öyleyse insan etimolojik açıdan düşünen varlık anlamına gelmektedir. Fakat Manu düşünme yöntemlerinden öte doğru davranış biçimleri üzerinde durdu. Manu'nun halefi olarak insanoğlu, düşünen ahlaki bir varlıktır. Ştapada Brahmana/ yüz ayaklı ayın kitabı- 1/8'de Manu ve Tufan anlatılmaktadır. Bir Hindu mitolojisinin Sami gelenekteki Nuh versiyonudur. Manu (Manu Vaivasvate) nehirde ellerini yıkarken küçücük bir balık ona kendisini korumasını istedi. Manu doğal olarak onu nasıl koruyabileceğini sordu. O bu yolda yaşayan her şeyi silip süpürecek olan

sisteminin yapısı hakkında Manu kanunlarından yapılmış seçmelerle bir bilgi sahibi olabiliriz.

I. MANU YASALARI³

Manu, Hindu mitolojisinde ilk insan ve Manu Şimriti'nin olduğu ileri sürülen yazardır. Bu Hindu tanrısı Hıristiyanların Adam'ı (veya Nuh) ile eş değerdedir. O boynuzlu balık Matsya tarafından bir selin gelmekte olduğu noktasında uyarılmıştı; Ondan sonra da onun boynuzu üzerinde asılı olan bir gemi içinde onu korudu.

Manu Yasaları (Manu-Smriti), Sanskritçede önemli Hindu kutsal kitaplardandır. Brahman öğrencilerinin uymakla yükümlü oldukları çok sayıda kural, yasa ve gelenekleri içermektedir. Hıristiyanların Adamına eşit

büyük bir selin var olduğunu söyledi. Bunun üzerine Manu balığı bir kavonozun içine koydu, fakat o hızla büyümeye başladı. O sırasıyla, bir sarnıca, bir göle ve nihayet bir denize hareket etti. Bir kez daha balık Manu'ya büyük bir sel geleceği için bir gemi yapmasını tavsiye etti. Manu buna razı oldu ve gemi yaptığında sular yükseldi, balık geri döndü ve gemiyi bir çelik kablo ile evine çekti, böylece Manu korunmuş oluyordu. Burada balık kimdi diye bir soru akla gelebilir, evet, balık Vişnu'nun Matsya olarak dünyaya ilk gelişi idi. Bkn: Manu'nun Yasaları, trc. G. Buhler (1886).

² Vergilius Ferm, An Encyclopedia Of Religion, New York, 1945, s.467.

³ Hindu kutsal metinleri genellikle iki kategoride sınıflandırılmıştır: Şruti (Temel metinler) ve Smriti (İkincil metinler). Şruti : Sankritçe'de anlamı, "vahye dayananlar" demektir. Böylece Şruti metinleri onların derin düşünce ve teemmül işitilmiş olarak söylenen "rishis" denilen Vedalara ait kâhinlerin ebedi gerçekleridir. Bu metinlere insan düşüncesinin işi gözüyle bakılmaz. Fakat sezgi yolu ile kavrayış içinde realize edilmiş olanın bir açıklamasıdır. Vedalar ve bu kutsal metinlerin tamamlayıcısı durumunda bulunan Brahmanalar, Upanişadlar ve Bhagavad Gita Şruti'ye dahildir. Bazı dini gelenekler (sampradayalar) Şruti metinleri onların Agamaları olarak da gözönünde tutulabilir. Şruti metinleri en yüksek otorite olarak kabul edilmesi yanında Hinduizmin esas metinleridir. Smriti: Sanskritçe'de "destan şeklinde olanlar ve gelenek" anlamına gelir. Smriti metinleri çok geniş sayıdaki dini yazıtları içerir, Ramayana, Mahabharatta, Puranalar, Manu Smriti ve Dharma Shastralar gibi insan merkezli olarak göz önüne alınır. Bu metinler Şruti metinlerine göre Hinduizmin ikincil metinleridir. Smriti metinlerinin amacı nedir? Hinduizmin asıl metinleri (Şruti) genel çoğunluk tarafından anlaşılması zordur. Bunun yanında, onlar sadece insan hayatının gayesi üzerine söylevde bulunurlar (Kendi kendine gerçekleştirme); Yama ve Niyama olarak bilinen rehberin tinsel kodu ile bu gayeye nasıl ulaşılır. Şruti metinler arada bir değişen sosyal yaşam felsefesi ile ilişkili değildir. Smriti metinler açıklama amaçlı sonradan yazılmıştır ve Şruti metinleri daha anlaşılır ve genel nüfusa daha anlamlı kılabilmek için ayrıntılandırır. Smriti metinleri gerçek yaşam hikâyeleri, anlatılar, söylenceler, efsaneler ve folklor kullanmak, Şruti metinlerinde ihtiva eden en yüksek inançları açıklamak için kullanılır. Smriti metinleri eski zamanlarda Hindu toplumu için sosyal felsefeyi betimlemek amacıyla da yazılmıştır. Sonraları birkaç tarikat mensubu ateşli taraftar Hindistan'da artma gösterince çoğu mezhep taraftarları görüşlerini yükseltmek için birçok Smriti metinleri yazmışlardır. Bu mezheplerden bazıları kendi metinlerinde tanrıları karşılaştıran metinlere bile yer verdiler ve kendi tanrılarının en üstün nitelikte tanrılar olduğunu ilan ettiler. Satyanarayana Katha gibi bazen kızan, öcünü alan, diktatör ve kullarını susuz bırakabilme gibi gücü olan tanrılar olarak betimlenen öyküler bulunmaktadır.

değerde biri olan Manu tarafından yazılmıştır. Mesela Hindistan'daki İngiliz yönetimdekiler Sıklıkla iki topluluk arasında sert bir tartışmaya sebep olan komşunun mülküne sahip olmak meyline sahipti. Yaralamalarla sebep olunan suçlara bedel tespit etmek için eski Hindu doktrini olan Manu Yasalarına atıfta bulunulmuştur. En pahalı kurbanlar en yüksek kast olan Brahman'ın üyeleri idi. Onların yaşamı bir askerin yaşamından dört kat bir tüccarinkinden sekiz kat, dört kastın en düşüğü olan Sudra kastına mensup birinin birinin hayatından ise on altı kat daha değerli idi. Eğer bir Brahman Kşatriya kastından bir askeri öldürürse (kötü bir niyet olmaksızın), bir boğa ve bin inek para cezasına çarptırılır. Eğer o bir Vaisya kastından bir tüccarı öldürürse bir boğa ve yüz inek para cezası olarak öder. Eğer o alt kasttan birini ya da bir Sudra'yı öldürürse on beyaz inek ve bir boğayı keşişe vermesi onun için tayin edilen cezadır. Manu bütün yaratıkların korunması için yasalar yapmıştır. Eğer bir keşiş tarafından bir kedi, bir kurbağa, bir köpek, bir kertenkele, bir baykuş ya da bir karga öldürülürse, o üç gün üç gece süttten başka hiçbir şey içmemeli ya da gece boyunca dört mil yol yürümelidir.⁴ Manu Yasaları yaygın biçimde Brahmanizm'in Ortodoks yandaşları tarafından en yüksek saygıya sahip gelenek ve eski kutsal yasaların şiir vezni ile ve Sanskritçe yazılmış "Manava Dharma-Sastra"nın bir özetidir. Brahmanlar bizzat kendileri Manu Yasalarının çok eski çağlara ait ve ilahi orjinli bir çalışma olduğuna inanırlar. İnanişe göre Manu, tufanda mitolojik kurtarıcı, insanlığın babası, aynı zamanda kutsal ritlerin ve yasaların, ilk öğretmeni idi. O şimdi her şeyi bilen bir Tanrı'nın saygınlığına sahip olarak cennette yaşamaktadır.

Geleneksel olarak Manu yasaları ya da Manava Dharma Sastra, Hindu fikhinin standart kitaplarından biri olarak kabul edilmiştir. Eski Hindistan toplumunun anlaşılmasına bir temel ve Brahmanların nüfusu altında (İ.Ö. 500) Hindistan'daki dini yaşamı, sosyal ve ailevi normları takdim eden bölümlere ayrılmıştır. Hindu yaşam kanunlarını belirleyen kitaplardan biri olan Manu Yasaları bütün gurular için temel bir metindir. Eski Veda toplumu en yüksek ve en saygın bir topluluk olarak hürmet gören Brahmanların olduğu yerde yapılanmış sosyal bir düzene sahiptiler. Brahmanlar eski bilgi ve malumatları elde etme hizmeti için tayin edilmiş kişilerdi. Her Veda Okulunun öğretmenleri kendi halkına yol göstermek için şahsi okulları ile ilgili olan ve Sutralar diye bilinen yasaları elle yazıyorlardı. Bunların en yaygını ev içi törenleri, yasaları ve diğer kutsal törelerin ele alındığı Dharma Sutralardan bahseden "Grihya-Sutra"lardır. Bunların en eskisi ve en meşhuru da eski Manava Veda Okuluna ait olanlardan bir Dharma Sutra'dır. Bu Dharma Sutra, Manava Dharma-Sutra yani Manu Yasalarıdır. Genellikle kutsal ritlerin ve yasaların eski bir öğretmeni olarak

⁴ H.R.H. Arvind Singh Mewar, *The Mewar Encyclopaedia*, Udaipur, 2001.

inanılan Manu, Manava Dharma Shastra'nın yazarıdır. Sanskritçe Manusmṛti "Manu'nun Yasaları" Manava-dharmasastra ya da Manu-saṃhita olarak da bilinen mitolojik kanun koyucu Manu'ya atfedilen yasa ve davranış kuralları ile ilgili olan Sanskritçe metinlerden herhangi bir sınıf . Manuṣimṛiti Sanskrit yasal metinlerin en önde gelen otoriter metnidir. Onun sosyal, etik ve ahlaki prensipleri bazı zamanlar Ortodoks Hindular için zıt açıklamalar içeriyor olmasına karşın Hindular üzerinde bağlayıcılığa sahiptir. Manu Yasaları 2,684 cümleden (sloka) meydana getirilmiş 12 kitaba bölünmüştür. O Yasanın kaynaklarını ve yaratılışı açıklar.⁵

A. MANU YASALARI KİTABININ İÇERİĞİ:

Manu Yasaları eski Hindu Yasasının en yüksek saygının gösterdiği ana sütunlarından biridir. Gelenekler Brahmanın Yasalarını 24 kitaptan, bin bölümden ve binlerce cümleden müteşekkil olarak Manu'nun yazdığını ifade eder. Manu bu çalışmayı arkeik bilgilerden biri olan Narada'ya insanlığın kullanılabilmesi için 12bin cümle halinde verir. Narada ise dönüşünde bu Yasa'yı 4000 cümleden müteşekkil halde en uygun şekilde azaltılmış olarak Bhṛigu'nun oğlu Sumati'ye verir. Manu Yasaları Vedalar çağında fark edilip üzerinde durulmaya başlamıştır. Günümüz dünyasında oniki konu hakkında da kaybolmadan ulaşabilmiştir.

- 1) Kozmoloji, gökbilim;
- 2) Yasaların kaynağı, ritler, başlangıç, müritlik,
- 3) Evlilik ve ev içi görevleri;ya da ikinci sosyal düzen.
- 4) Geçimin yolları, özel dünya ve etik.
- 5) Diyet, temizlik, kadınların görevleri.
- 6)Münzeviliğin ve asketik yaşamın kuralları ya da üçüncü sosyal düzen.
- 7) Yönetim ve kralın görevleri ve militarist kast.
- 8) Jüri, yargılama hakkı ve yasa, sivil yaşam ve suçla ilgili.
- 9) Karı ve kocanın görevleri, bir kralın görev ve davranışları ile ilgili çeşitli düzenler.
- 10) Kastların görevleri ve uğraş alanları.
- 11) Cezalar ve cezaların çekilmesi;

⁵ Bowker, John, The Oxford Dictionary of World Religions, New York, Oxford University Press, 1997, s.615

12) Göktaşı yağmuru kıyameti ve son kurtuluş.

Manu Yasaları: On iki bölümden meydana gelmiştir:

Bölüm 1

Birinci Bölüm 119 ayetten oluşmuştur. Genel itibariyle bu bölüm yaratılıştan bahsetmektedir. “Dünyaların gelişmesi için Brahma, Brahmanlar, Kşatriyalar, Vaisyalar ve Şudralardan oluşan dört kastı sırasıyla yüzünden, kollarından, kalçalarından ve ayaklarından yarattı.”⁶

“O Rab kendisini ikiye bölüp bir parçasıyla erkek oldu, diğer parçasıyla da kadın...(Kadında) Viratı (Kozmik Kişiyi) yarattı.”⁷ “İnsanları yaratmayı arzu ederek çok güç bir kefareti yerine getirdim. İlk on büyük bilgiyi, Pracapatileri yani insanların efendilerini yarattım. Bunlar; Marici, Atri, Angiras, Pulaysa, Pulaha, Kratu, Pracetasa, Vasişta, Brigu ve Narada’dır. Onlar da muhteşem güzelliklere sahip olarak diğer Manuları, tanrıları ve yurtlarını, hudutsuz güce sahip büyük bilgeleri yarattılar. Diğer altı Manu, bu ilk Manu’dan, Svayambuva’dan çıkan altı aileye mensuptur. Büyük kudrete sahip bu asil ruhlar, kendi canlı varlıklarını yarattılar. Bunlar Svarocişa, Utama, Tamasa, Raivata, Vaivaşvata ve büyük güçlere sahip Cakşuşa’dır. Bu yedi Manu’nun Svayambuva ve diğerlerinin büyük güçleri bulunmaktadır. Kendi devirlerinde onların her biri, tüm bu hareket eden ve etmeyen varlıklar dünyasını yaratıp ona hükmetti. Göz kapağının onsekiz kere kırılmasına Kaşta denir. Kala otuz Kaşta’dır. Otuz tane Kala bir Muhurtayı ve otuz tane Muhurta da bir gün ve bir geceyi meydana getirir. Gece ve gündüzü, insanlar ve tanrıların menfaati için bölen güneştir. Gecenin maksadı varlıkların uyuması, gündüzden amaçlanan ise onların çalışmalarınıdır. Ataların ruhlarının yurdunun bir gece ve gündüzü insanların bir ayıdır. Bu ayın karanlık on beş günü ataların faaliyeti, aydınlık on beş günü de uyumaları içindir. Tanrıların gece ve gündüzleri insanların bir yılıdır. Yine bunun gündüzü yaz gecesi ise kıştır. Artık Brahmanın gece ve gündüzünü ve onların süresini ve birbiri arkasından gelen ebedi devirlerin her birinin gece ve gündüzünü anla. Satya olarak isimlendirilen Krita devri 4000 yıldan oluşmuştur. Bunun dört asır öncesi ve sonrası, bu devrin iç içe girme ve diğer devirlerle birleşme zamanlarıdır. Önceki ve sonraki alacakaranlıklarıyla diğer üç devre gelince bunlar karşısında bin ve yüz rakamları gitgide anlamsızlaşır. Tanrıların devrinin daha sonradan zikredilen dört devrin oniki bin katı olduğu söylenir. Tanrıların devrinin bin katı bir Brahma günüdür. Onun gecesi de o kadar uzundur. Gece ve gündüzü bilenler bin devir uzunluğunda olan Brahma gününe mesut gün adını verirler. Gecesi

⁶Manu Yasaları, I, 31.

⁷Manu Yasaları, I, 32.

de aynı uzunluktadır. Onun gücünün gecesinin nihayetinde Brahma uykusundan uyanır. Uyanınca alemleri yaratmak için varlık ve yokluktan müteşekkil aklını yaratır. Krita devrinde dharma'nın (insanoğlunu ve alemleri ayakta tutan ahlaki kanun, düzen, doğruluk dört kısmı tekmlilerden hakikatıyla tamdır. Diğer devirlerde dharma mutlaka bir parçasından mahrumdur. Böylece dharma hırsızlık, yanlış inanç ve hile yoluyla yavaş yavaş gözden kaybolur. Krita, Treta, Dvepara ve Kali devirlerinde insanların faziletleri farklıdır. Krita devrinde hakim olan fazilet şekli kefareti, Treta devrinde ilgi, Dvepara'da kurban ve Kali'de yardımseverliktir.

Bölüm 2

İkinci Bölüm 249 ayettir. Brahmanizm'den, Brahmanlara ait olan yasalardan bahseder. Vedaların tamamı, bütün dharmaların esasıdır. Şmitiler ve fazilet dharmaların esasıdır. Ayrıca, iyi insanların davranışları ile kişinin nefesine haz veren şeyler de dharmaların esaslarıdır.⁸ Daima nefret ve sevgiden azade iyi ve bilgili insanların tatbik ettiği darmayı (manevilik, kanun, ahlaki kanun) iyi anla. bu bilgili ve iyi insanlar darmayı yakinen bilmektedirler. Vedaların tamamı bütün dharmaların esasıdır. Smritilerle (ezverlenen ve rivayet yoluyla nesilden nesile aktarılan kutsal metinler) ve fazilet (karakterler) de dharmaların esasıdır. ayrıca, iyi insanların davranışları ile kişinin nefesine haz veren şeyler de dharmaların esaslarıdır. Veda, Smritiyi iyi insanların davranışı ile kişinin duyduğu hazzın darmasının doğrudan amilleri olduğu söylenir. Talebeye meselenin künhünü öğrettikten sonra öğretmen ona ilk önce saflığı (temizliği) davranış yollarını kurban ateşininin hazırlanmasını ve zamanın birleşme noktalarında (güneşin doğusunda, öğlen vakti ve güneş batışında) ibadet öğretmelidir. Bilgili (talebe) atların sürücüsü gibi yanlış istikamette gidip kişiyi hazları tatmine doğru sürükleyen hislerini denetlemeyi teşebbüs etmelidir. (Talebe) şaraptan etten kokulardan süslerden tatlardan kadınlardan mayalanmış ve bayat yiyeceklerden ve canlı varlıklara zarardan vazgeçmelidir. Bazı öğretmenler fazilet (darma, erdem, vazife) veservetin en yüksek değerler olduğunu söylemektedirler; bir kısmı da haz haz ve servetin en iyi değerler olduğunu iddia etmektedir; bazıları tek başına faziletin en iyi olduğunu savunmaktadırlar; ve diğerleri en iyisinin servet olduğunu söylemektedirler. Fakat bu hakikat bu üçünün en yüksek üçlüyü tesis ettiği yönündedir. Kişi; öğretmen baba ve ağabeye tehlike anında bile saygıda kusur etmemelidir. Bu kural bilhassa Brahminler için geçerlidir. Öğretmen brahmen gibidir.; baba tanrıça yereyüzünün anası Pracapati ağabey de kişinin kendi içindeki atmanı gibidir.

⁸ Manu Yasaları, II, 6.

Bölüm 3: Üçüncü bölüm 286 ayettir. Grhasta'dan bahseder. "Kişi yaşamının otuz altı yıllık bir dönemini veya onun yarısı veya dörtte birini veya Vedalar bitene kadar bir süresini öğretmenle birlikte Vedalar üzerine geçen bir çalışmayla hasretmelidir."⁹ Tüm Vedaları veya ikisini veyahut birini riyazet ettikten sonra sürekli bir bekârlıkla ev sahibi hayatına adım atmalıdır.¹⁰ Burada söz konusu edilen alternatifler üç Veda'nın tümünü veya ikisini ya da sadece birini derinliğine araştırmaya işaret etmektedir. Üç geleneğe de mensup olan Brahman aileler zaman içinde bulunmaktaydı. İki kere doğmuş kişi olan kişi ; öğretmen müsadesini kazandıktan sonra yıkanıp aile geleneklerine göre giyinmeli ve kendi kastından güzel bir kızla evlenmelidir. Sekiz tür evlilik vardır:

1.Brahme,

2.Daiva,

3.Arşa,

4.Pracapataya,

5.Asura,

6.Gandarva,

7.Rakşasa ve

8.Paişaka. Bu sonuncusu en düşüğü olan evlenme biçimi idi.¹¹ İlk altısı Brahman sınıfına, son dördü kşatriya sınıfına aittir. Vaişya ve Şudra'ya ait olan evlilik türleri rakşasa haricindeki asura gandarva ve paişaka evlilik türleridir.¹² Akıllı insanlar Brahmanlarla ilgili olan ilk dört evliliği en iyi görürler ve aynı şekilde Kşatriyalar açısından rakşasa, Vaişya ve Şudralar açısından ise asura en iyisidir. Pracapataya, Asura, Gandarva, Rakşasa ve

Paişaka içinden Asura ve Paişaka dışındakiler de övgüye layıktır. Ancak bu ikisi Paişaka ve asura evlilikleri asla tatbik edilmemelidir. Brahma evliliği iyi huylu ve Veda konusunda iyi yetişmiş damadın çağrılması ve güzelce giydirilip süslenen gelinin ona verilmesi şeklindedir. Daiva kişinin kurbanı bütün şartlarıyla hazır hale getirdikten sonra kızının ayinlerini icra eden Ritvik'e (rahiplerden biri) mücevherle birlikte teslim edildiği evliliktir. Kişinin damattan merasimle bir inek ve boğa veya ikisinden birini alıp usülüne uygun bir şekilde gelini verdiği arşa evliliği denir. Pracapataya evliliği, merasim esnasında evlenecek kıza tapılıp şu sözlerle güveye

⁹ Manu Yasaları, III, 1.

¹⁰ Manu Yasaları, III, 2.

¹¹ Manu Yasaları, III, 21.

¹² Manu Yasaları, III, 23.

verildiği bir evlilik türü olarak bilinir: “Her ikiniz de vazife (dharma) istikametinde ve bir arada yaşayın. Eğer bir adam maddi durumu nispetinde gelinin bir yakını (baba vs.) ile geline para verip gelini alırsa bu tür evliliğe asura evliliği denir. Gandarva evliliği kız ve güveyin arzudan (tutkudan) dolayı ilişkide bulunduğu evlilik olarak bilinir. Cinsi münasebet ve şehvetin neticesidir. Rakşasa güveyin (gelinin ebeveyni vs.) dövdükten sonra veya (Onları) yaraladıktan veya (evlerinin duvarlarını vs) yıktıktan sonra kuvvet kullanarak bağırıp ağlayan kızı kaçırdığı evliliğe denir. Paişaka evliliği evliliklerin en düşüğü, en zelili ve en günahkar olanıdır. Bir adam derin uykuya dalmış veya sarhoş veyahut baygın vaziyetteki kızla gizlice cinsi münasebet kurarsa bu evlilik gerçekleşmiş olur. Büyük bilgiler ev sahibinin her gün icra etmesi gereken beş büyük adak ayini ihdas etmişlerdir.

Öğretme işi; Brahman’a sunulan bir adaktır. Su, atalara; ateşteki hediyeler, tanrılara; yiyecek takdimi, varlıklara; misafirperverlik de insanlara sunulan adaklardır. Tıpkı bütün hayvanların havaya bağımlı olarak yaşaması gibi bütün hayat safhalarına mensup insanlar ev sahibine bağılı olarak yaşarlar.

Ev sahibi tüm diğer hayat safhalarındaki insanlara bilgi ve yiyecek (desteği) vererek dayanak olur. Bu yüzden ev sahibi safhası en iyi safhadır.

Bölüm 4: Dördüncü Bölüm 260 ayettir. . Brahmana-grhastha – snataka yasalarını içerir. “İki kere doğmuş olan ömrünün ilk dörtte birini iki kere doğan hocasının dizinin dibinde, ikinci dörtte birini kendi evinde karısıyla geçirmelidir.” Manu’nun zamanında insanların ortalama yüz yıl yaşadığı kabul edilmekteydi.

Bölüm 5: Beşinci bölüm 169 ayettir. Yeme, içme ve temizlenme kurallarından bahseder. Özellikle 147-166 ayetler kadınların görevlerinden bahseder. 148. ayet bağımlılığın üç periyodunu, 155. ayet kurban takdimesini, yeminleri, kadının oruç tutmasını anlatır. 156-166. ayetler de dul kadınlardan bahseder. 26-56. ayetler yenilecek etlerin özelliklerinden bahseder. 57-109. ayetler kirlenme zamanlarında ailede ölümden dolayı temizlenme ritüelleri. 96. ayet kral Soma, Agni, Surya, Vayu, Indra, Kuvera, Varuna ve Yama’nın reenkarnasyonu ifade edilir. 106.-109. temizlenmenin genel kurallarını, 110.-133. ayetler ise cansız şeylerin temizliğini anlatır. 134.-146. ayetler de kişisel hijyenikten bahseder. 167.-169. ayetler dul erkeklerden, onların uymaları gereken kurallardan söz eder.

Bölüm 6: Altıncı Bölüm 97 ayettir. Vanaprastha ve sarñhyasa yasalarını anlatır. 1.-33. ayetler Vanaprastha’dan, 34. ayet Sannyasa’nın sonundan bahseder. 35.-37. Brahman’ın üç alacağından ve Vedalara çalışmadan, erkek çocukları evlat edinmeden, kurbanların takdimesinden bahseder. 50. ayet sadakalardan, el falı, astroloji ve kâhinlerin açıklamalarından

bahsetmektedir. 71. ayet soluğu tutmanın organların ayıplarını ortadan kaldırdığından bahseder. 73. ayet reenkarnasyonu anlatır ve tövbe etmeyenler için anlaşılması zordur; mesela, yeni doğan erkekler gibi... 79. ayet ise iyi karmanın arkadaşlara, dostlara, kötü karmaların düşmanlara devredilmesini anlatır. 89.-90. aile reislerinin diğer aile fertlerine üstün olmaları, onların geçimleri sağlamaları ve koruyuculuk yapmaları. 92. ayet on parçaya ve görüntüye sahip olan yasaları anlatır.

İki kere doğmuş olan, emredilen kurallara göre ev sahibi safhasını geçirdikten sonra banyo yapıp adet olduğu üzere hislerini denetim altında tutarak ormanda yaşamaya başlamalıdır. Ev sahibi derisinde kırışıklıklar ve saçında aklar fark eder ve oğlunun oğlunu yani torununu görürse bir ormana sığınmalıdır. Bayağı yiyecekleri ve tali öneme haiz unsurları (mesela yiyecekler, hizmetkarlar vs.) terk ederek ormana gitmelidir. Karısını ister yanında götürür isterse oğluna emanet eder. Orada bahsi geçen beş büyük adağı emredildiği şekilde icra etmeyi sürdürmeli ve keşişlerin farklı türlerdeki saf yiyeceklerini yiyerek ve lifli bitkilerini veya meyveleri tüketerek hayatını idame ettirmelidir. Keffaretleri icra yeteneklerini ziyadelendirmek için yazın tam beş ateşin altında /etrafına dört ateş ve tam tepesinde güneş yağmur mevsiminde göğün altında kışın ıslak elbiselerle oturmalıdır. Böylece keffaretleri yerine getirilme kabiliyetini artırmalıdır. Hayatın üçüncü dördte birini bu şekilde harcadıktan sonra kişi, tüm alâkalarından (vazife ve sorumluluklarından) soyunup dördüncü dördte biri dünyadan elini eteği çekmelidir. Bir avare haline gelmelidir. Bir hayat safhasından diğerine geçmiş tüm adakların murakebe altındaki hislerle gerçekleştirilmiş ve dilencilikle kazandığı her şeyden memnun kalmış o kişi, feragat hayatı safhasına adım atmak suretiyle ölümden sonra ki mutluluğu elde eder. Üç borcunu ödeyerek aklını kurtuluş üzerine sabitlemelidir. Borçlarını kapatmaksızın kurtuluşa adanan kişi tökezler (yani yolundan çıkar.) Bu üç borç tanrılara, atalara ve öğretmenlere olan borçlardır. Bunlar her insanın mutlak suretle yerine getirmek zorunda oldukları borçlardır. Bu borçları kurban ayinleri düzenleyerek, çocuk sahibi olunarak ve gelecek nesle (bilgiyi) öğretmekle ödenmektedir.

Kurallar uygun bir şekilde Vedaları riyazet ve tedris ederek kanuna göre yeryüzüne oğullar getirip gücü nispetinde adak ayinlerini icra ederek hürriyete kavuşmayı hedeflemelidir. Brahmin pracapataya ayinini icra ettikten sonra evini terk etmeli, dünyadan elini eteğini çekmelidir. Bu ayinle kişi tüm sahip olduklarından vazgeçer. Ayrıca tüm ateşleri atmanın en içene yerleştirmelidir. O ateşsizdir yurtsuzdur sadece yiyecek için bir köye yavaşır her şeyden bağımsızdır ve sakin, sabit zihinlidir. Sessizdir ve meditasyon esnasında Brahman'a duhul eder. Atman'da neşe bulur, her şeye alakasız bir haldedir ve kötülüğün girdabına kapılmaz. Atmanın yardımıyla saadetin

peşinde dünya üzerinde başıboş dolaşır durur. Talebe, ev sahibi, orman mükimi ve çileci (sannyasin, uzletçi)- bu dördü farklı farklı hayat safhaları olup Brahman'ı en yüce kadere doğru alır götürür. Veda Şimritilerin yoluna göre bütün bunların en büyüğü ev sahibi safhasıdır. O (diğer) üçünü destekler. Nehirler ve onlara bağlı derelerin okyanusta sükûnete erişmeleri gibi hayat safhalarındaki bütün insanlar ev sahibinde sükun bulurlar. Bütün bu safhalardaki iki kere doğmuş olanlar, on basamaklı (fazilet) kanununa gayretle uymalıdır. Faziletin on hususiyeti şunlardır: honutluk (sebat) sabır (affedicik) zihin murakebesi hırsızlık yapmama saflık hislerin murakebesi zek (kutsal metinleri anlam), (Brahmen) bilgisi doru sözlülük ve öfkelenmeme (kızgınlığın denetimi) bu hususiyetleri öğrenip uyan brahminler en üstün sonu elde ederler. Sebatkar bir zihinle faziletin on hususiyetini uygulamalı ve emredildiği şekilde Vedanta'yı dinlemek suretiyle iki kere doğmuş kişi eğer (üç) borcunda yoksa dünyadan elini eteğini çekmelidir. Tüm faaliyetlerden feragat edip (geçmişteki) günahların keffaretini ödedikten sonra kişi kurallara uygun bir şekilde Vedaları riyazet ederek oğlunun (evinde) onun zenginliği (serveti) ile hayatını sürdürebilir. Kişi bu şekilde tüm faaliyetlerinden feragat edip her türlü sevgiden azade bir vaziyette keffaret yoluyla günahlarını da temizlemiş olarak kendini gayesine admalıdır. O takdirde en üstün neticeyi elde eder.

Bölüm 7: Bu bölüm 226 ayettir. Ksatriya'nın kurallarından bahseder. Kural ve ayinleriyle birlikte Brahman eğitimine (talebe safhasına) tabi kaldıktan sonra o (yani hükümdar Kşatriya), tüm bu (insanlar dünyasını) hukuka uygun olarak korumalıdır. Bu dünya hükümdarsızken korkudan tir tir titrediğinden tanrı tüm bunları koruması için hükümdarı yarattı. Tanrıların ebedi unsurlarını yani İndra'nın rüzgârın (ölüm tanrısı ve günahların cezalandırıcısı), Yama'nın güneşin ve ateşin Varuna'nın ay'ın ve (zenginlik tanrısı) Kubera'nın parçalarını terkip ederek bunu yaptı. Hükümdar bu tanrıların unsurlarından teşkil edildiğinden kudretiyle tüm varlıklara hakim olur. Hükümdar farklı kast ve hayat safhalarında bulunup kendilerine ait vazifelerle uğraşanları korumak için yaratılmıştır. Hükümdar her sabah kalkarak Brahman'ı bilenler üç Veda'nın Üstadlarına adalette ihtisas sahibi olanlara tapınıp onlara itaat etmelidir. Büyükler, yani Vedaları bilen saf Brahminler hürmet etmelidir. Büyükler bile saygı duyar. Mütevazi bile olsa onlardan daima tevazuyu öğrenmelidir. Her zaman mütevazi olan bir hükümdar asla yok edilemez. Çiftçinin ayrık otlarını ve yabancı bitkileri temizleyip, pirinç tarlalarını koruması gibi hükümdarda ülkesini korur ve şerir insanları öldürür. İyi ile şerli arasında ayırım yapmayarak kendi tebasına zulmeden bir hükümdar, tüm akrabalarıyla birlikte saltanatından ve hayatından olur. Vücut düşünleştiği zaman canlılarda hayat gücünün azalması gibi, hükümdarın hayatı da, ülkesi zayıfladığında azalır. Hükümdarlığını muhafazada daima şu ilkeyi izle: hükümdar, eğer ülkesini

iyi yönetirse oradaki saadetini ziyadeleştirir. Hükümdar tek başına ya da vezirleriyle, her öğlen veya gece yarısı, huzur içinde ve rahat bir şekilde maneviyat, sevinç ve servet üzerine tefekküre dalmalıdır.

Bölüm 8: Bu bölüm 420 ayettir. Cezalandırmanın yasalarından bahseder. (Kötü insanın) günahının dörtte biri aracıya gider, dörtte biri şahide, dörtte biri (jüri gibi davayı hükme bağlayan) topluluğa, dörtte biri de hükümdara.

Bir adam bir günah işlediğinde, hükümdardan o günahı için ceza alırsa, günahından arınır. Faziletli insanlar gibi cennete gider.

Bölüm 9: Bu bölüm 336 ayettir. Kadınlar hakkındadır. Karı-koca hakları, veraset, kadınların cezalandırılması ile ilgili genel yasaları içerir. Erkekler, kadınlarını gece-gündüz kendilerine tabi kılmalıdır. Muhtelif hayat zevklerine hasredilmiş olduklarında bile birinin kontrolü altında olmalıdır kadınlar. Kadın bağımsızlığı hak etmez. Genç iken onu baba korur, tazeliğinde koca ve ileri yaşında oğulları. Baba, eğer zamanında onu evlendirip göndermezse, koca eğer onunla belirli zamanlarında cinsi münasebete girmezse, oğul eğer kocasının ölümünün ardından onu himaye etmezse kabahatlidir. Bu, tüm kastlardan bilen erkekler için faziletlerin en büyüğüdür. Zayıf kocalar bile karılarını korumaya çalışırlar. Eğer bir erkek her türlü gayretle karısını korursa, kendini, çocuklarını, kastını ve faziletini korumuş demektir. Kadınların var oluş sebebi, çocuklardır. Onlar, iyi insanlar için olup yuvanın aşığıdır. Onlara tapınmak lazım gelir. Bir evde bir tarafta bir kadın, öteki tarafta refah, güzellik ve debdebe bulunsun, aralarında hiçbir fark yoktur. Erkeğin ölçüsü şudur: onun nefsi karısıdır. O ancak çocuklarıyla tamam olur. Akıllı kimseler bunun için şunu söylemişlerdir: “kadın, koca olan o erkeğin olmazsa olmaz şartıdır.” Bir erkek, ev sahibi safhasına adım attığında, eğer yaşı otuzsa, hoşlandığı on iki yaşında bir kızla evlenmelidir. Yirmi dört yaşında bir erkek, sekiz yaşında bir kızla evlenebilir. Vaişya (tüccar), dini ayinlerin rahlesinden geçip kendisine bir kadın aldıktan sonra ticaretle ve sığırlarının muhafazasıyla meşgul olmalıdır. Pracapati sığırları yaratıp Vaişya'ya verdi. Brahmin ve kşatriya'ya da bütün insanları verdi. Bir Vaişya asla sığırlarını korumamayı dilememelidir. Sığırları korumayı dilediğinde başka hiçbir kimsenin onları korumaması lazımdır. Her türlü gayretle, kurallara uygun olarak serveti ziyadeleştirmek için uğraşmalıdır. Ve tüm varlıklara yiyecek vermeye çabalamalıdır. Sudraların en üstün neticeye götüren vazifesi, vedalar konusunda yetişmiş brahminlere ve iyi bir ismi olan ev sahiplerine hizmettir. Eğer saf ve yumuşak sözlü olur, hizmetini yapar, bencil olmaz ve Brahminlere ve diğer kasta tabi kalırsa en üstün kasti kazanacaktır.

Bölüm 10: Onuncu bölüm 131 ayettir. Varnaların görevleri ile ilgili bir bölümdür. 10.1. iki jere doğanlardan oluşan üç kast, kendilerine düşen vazifeleri ihmal etmeksizin vedaları okumalıdır. Fakat bu üçü içinde sadece brahminler vedaları öğretebilir. Brahmin emredildiği şekliyle herkesin maişetini temin biçimini bilmek zorundadır. Bunları diğerlerine öğretmeli, fakat kendi asıl vazifelerini icra etmekten de geri durmamalıdır. (Kastının) üstünlüğünden, uyduğu kuralların katılığından, yaptığı ayinlerin hususiyetinden ve doğuştan sahip olduğu yeteneklerden dolayı Brahmin bütün kastların efendisidir. Brahmin, Kşatriya ve Vaişya iki kere doğmuştur. Dördüncüsü, yani Sudra sadece bir kere doğmuştur. Beşincisi yoktur. Manu şöyle dedi. Kimseye zarar vermeme, doğru sözlülük, çalmama, saflık ve hislerin denetimi, bunların hepsi birden dört kast içinde ortak fazilettir. Öğretmenlik, riyazet, kurban etme, kurban ayinin idare, hediyeler verme ve verilen hediyeleri kabul etme bunlar en yüce doğmuş olanlara (brahmin) ait altı vazifedir. Bu vazifelerden üçü; kurban ayinin idare, öğretmenlik ve saf yaşayışa sahip adamlardan hediye kabul etme, onun geçimini sağlar. Kşatriya, brahmine ait kurban ayinlerini idare, öğretmenlik ve hediyeleri kabul haklarına sahip değildir. Vaişya ya gelince; kşatriyanın sahip olduklarının aynısı onun içinde geçerlidir. Manu ve pracapati yukarıdaki üçü için ona da izin vermedi. Brahmin için veda ziyareti, Kşatriya için halkın müdafaası ve Vaişya için ticaret en önemli vazifelerdir.

Bölüm 11: Onbirinci bölüm 266 ayettir. Dilek ve temenniler, dini takdimeler ve ceza, kefarete konuları bu bölümün başlıca konularıdır. Bir brahminin öldürme, şarap içme, hırsızlık yapma ve bir öğretmenin karısıyla cinsi münasebette bulunma ve hatta bunların herhangi birisini yapmaya niyetlenme büyük günahdır. Mevkiin yükselmesi için yalan söylenmesi, hükümdarın teveccühü için başka birine iftira edilmesi ve öğretmenin iyi niyetinin suistimali, bir Brahminin öldürülmesine eşittir. Brahmani unutmama, vedalara sövme, yalancı şahitlik, bir arkadaşın öldürülmesi, tiksindirici şeylerin ve yenmemesi gerekenin yenmesi-bu altısı, şarap içmeye eşittir. At, gümüş, insan, arazi, elmas ve diğer değerli taşlar gibi emanet edilen şeylerin çalınması, altının çalınmasına denktir. (mesela peşinen yapılan ödemelerin çalınması). Kişinin tohumların annesine, kız kardeşlere, candala kastının (kast dışı olanlar) kadınlarına ve dostların ve oğullarının karılarına ve dostların ve oğullarının karılarına boşaltması, kişinin öğretmenin yatağını kirletmesine denktir. İnekleri öldürme, hakkı olmayanların yarına getirdiği ayinleri idare, diğer bir kişinin karısı ile cinsi yakınlık, kişinin kendini satması, öğretmene, babaya, anaya, çalışmaya, kutsal ateşlere ve oğullara yüz çevirme; Büyük bir kardeşten evvel evlenme, daha büyüğü evlenmeden en küçük kardeşin evlenmesi, onlara (yani ağabeyi evlenmeden evlenmeye kalkanlara) kız verme, onların kurban ayinlerine idare; Bekar kızlara laf atma, tefecilik, merasimleri ihmal, su depolarını, keşiş kulübelerini, karısını,

oğlunu satma; Kişinin oğullarının bulup çağına giriş merasimlerini yerine getirmemesi, akrabalarından yüz çevirme, ücret alarak öğretmenlik yapma, geçim uğruna riyazet ve yasaklanmış olanı satma; Madenler üzerinde tekel kurma,(barajlar gibi) büyük makineleri işletme, tıbbi bitkilere zarar verme, genelevlere gitme, kara büyü, cazibe ve sihirli sözlerle kadınları ayartma vb.; yakmak için ağaçları kesme, bencil maksatlar için kurban ayini yapma vb., yasaklanmış gıdaları yeme; kutsal ateşleri beslememe, ufak tefek hırsızlıklar, üç borcu ödememe, sahte kutsal metinleri okuma, bütün mesaiyi güzel sanatlara (dans vb.) tahsis; çeltiği, değersiz madenleri, sığırları çalma, sarhoş kadınlarla münasebet, kadınları öldürme, Sudraları, Vaişyaları ve Kşatriyaları katlatma, tanrı tanımazlık-bütün bunlar ikinci sınıf günahlardır. Kişi, samimi itiraf, tövbe, keffaret ve (kutsal metinleri) riyazetle günahlarından arınabilir. Aynı şekilde tehlike altında işlenen günahtan kişi, bir inek hediye ederek kurtulabilir. Eğer bir adam, büyük günahlardan biri ile kirlenirse, bir yıl boyunca zihnin murakebe altında tutup kutsal Metinleri riyazet etmeli, Tanrının ismini taşıyıp bunu sürekli tekrarlayarak ineklerle bir arada yaşamalıdır. Geçimini dilenerek temin etmelidir. Andan sonra arınacaktır. Veya üç oruçla arınıp bir ormanda üç hafta boyunca Samhitaları okuduğunda günahlardan kurtulacaktır.

Bölüm 12: Onikinci bölüm 126 ayettir. Karma inancı, gelecekte tekrar dünyaya geliş, Vedalarla ilgili bilgiler insanın kendi bilgisi anlatılır. Davranışın getirdiği netice iyi de olabilir kötü de; fiilin münasebet halkasında zihin nutuk ve vücut bulunmaktadır. İnsanların kaderleri fiillerinin neticesi olup en yüce, orta ve en düşük olmak üzere üç türe ayrılır. Bil ki düşünce insan davranışlarının başlatıcısıdır. Fiil daha önce de ifade edildiği gibi üç türdür ve aynı zamanda on çeşidi daha vardır. Günahkar olan zihnin fiili üç türdür: Başka birinin serveti hakkında kötü düşünmek günah işlemeyi arzulamak ve sapık görüşlere meyletmek Günahkar Nutkun fiilleri dört türdür: Haşinlik, yalancılık, çekiştirme ve gereksiz yere konuşma. Günahkar beden fiilleri üçtür: Verilmeyen şeyleri alıp götürmek, haksız yere zarar vermek ve başka birinin karısına ilgi duymak, kötü gözle bakmak. Bu şekilde kişi iyi veya kötü fiillerin neticelerinden ızdırap ve haz duyar. İnsan beden fiilediği kötülüklerin neticesi olarak harketsizlik hayatını nutkun işlediği kötülükler sebebiyle kuş ve hayvanların hayatını ve zihnin işlediği kötülüklerin neticesi olarak en düşük doğmuşların hayatını kazanır. Eğer bir adam sadece iyi fiiller işlerse tekrar doğduğunda bir tanrı iyi ve kötü karışık fiiller işlerse bir insan olarak doğacaktır. Eğer sadece kötü işler işlerse neticesi bilginin tahrip olmasıdır. Kötü düşüncenin neticesi en güzel akibetin yitirilmesidir. Kötü vücudun neticesi alemlerin kaybıdır. Bu yüzden kişi bu üçünü her halükarda korumanın yoluna baksın. Kötü konuşma için emredilen ceza sessizlik, kötü düşünce için oruç, kötü fiil için ise nefsin murakebesidir. Nutuk zihin düşünce ve vücudun murakebesinin üzerine

raptedildiği adam, üç murakebeci adıyla anılır. Vedalardaki öğretilerin sürekli riyazat edilip uygulanması, atman bilgisi, hislerin denetlenmesi, kimseye zarar vermeme ve manevi öğretime hizmet en güzel akibet e erişmenin vasıtalarıdır. Bu vasıtaların en yükseği atman bilgisidir. Tüm riyazetlerin en yükseği atman üzerine yapılan riyazettir. Kişi bununla ölümsüzlüğü kazanır. Burada ya da ölümden sonraki fiil biçimlerinden insanı daima en yüce akibete erıştirenin Vedalar istikametinde yapılan fiiller olduğunu bil. Bütün bu vasıtalar, şu veya bu usül veya sırayla yapılan Vedacı fiil yogası tarafından geride hiçbir şey kalmamacasına yutulur. İki tür Vedacı fiil (karma) vardır. Dış dünyada hazzı artırıcı kazançlara yönelik faaliyetler ile üstün mutluluk ya da bahtiyarlık için yapılan faaliyetler. Burada ve öteki dünyada arzuların tatmini için yapılan fiile pravriti karma denir. Fakat arzuların tatmini için icra edilmeyip bilginin öncülük ettiği fiile ise nivriti karma adı verilmiştir. Kendini pravriti karmaya adayan Tanrılara denk hale gelir. Fakat kendini nivriti karmaya adayan beş unsurun üzerine yükselir. Böylece kurtuluşu kazanmış olur. Büyük ışığa sahip brahma mahlûkatını tam olarak muhafaza etmek için yüzü kolları kalçaları ve ayaklarından ayrı ayrı vazifeler (faaliyetler) yarattı. Brahmanlar (brahminler) için öğretmeyi riyazeti, kurban etmeyi, kurban ayininde hediyeler sunma ile hediye alıp vermeyi yarattı. Kşatriyalar için kısaca halkın korunmasını hediyeler vermeyi kurban ayinlerinin icraanı riyazeti ve hazlara bağlı olmamayı hak etti. Vaişyalar için davarların muhafazasını, yardımseverliği, kurbanların icraanı, riyazeti, ticareti faiz üzerine borç vermeyi ve tarımı yarattı. Rab şudralar için sadece meslek yarattı yukarıda ki iç kasta, onları kısmaksızın hizmet etme.¹³

B. MANU YASALARININ GÜNÜMÜZ DÜNYASINA KAZANDIRILMA ÇABALARI:

Yasaların genelinde Kast Sisteminde bir sertlik ve özelliklere kadınlara karşı hor görücü, alçakça tavırların sergilendiği göz önüne alındığında günümüzde kabul edilmesi mümkün değildir. Brahman kastına gösterilen neredeyse tanrısal bir saygı ve sudralara (en düşük kasta) gösterilen aşağılık tavırlar kabul edilemez. Ancak onların her halükarda boyun eğdirilmeleri bir şekilde sağlanmıştır. Bu önemli kaynağı günümüz dünyasına kazandırma çabaları ilk defa W. Jones'ten gelmiştir. Sir William Jones 1794 yılında Sanskritçe olan bu çalışmayı İngilizceye tercüme etmiştir. 1884 yılında Manun'nun Emirleri adıyla A.C.Burnell çevirmeye başlamış, bu çalışmayı Profesör E. W. Hopkins tamamlayıp Londro'da yayınlamıştır.1886 da Profesör George Buhler, 25 ciltlik "Doğunun Kutsal Kitapları" külliyyatında

¹³ The Laws of Manu, G. Buhler. Delhi, 1964.

Manu'nun Yasalarına yer vermiştir. 1893 de Profesör G.Strehly Manunun Yasalarını Fransızcaya tercüme etmiştir. Son olarak 1991 de Wendy Doniger ve Emile Zola imzasıyla Manu'nun Yasaları Penguen Klasiklerinden çıkmıştır.¹⁴

II MANU VE KADINLAR

MANU YASALARINA GÖRE

A. BABANIN KIZINA KARŞI GÖREVLERİ

“Bu yasayı bilen hiç bir baba kızı için en küçük bir bahşiş bile almamalıdır. Bir baba için para tutkusu içinde bir bahşiş alırsa o kendi yavrusunu (kızını) satmış demektir. Fakat erkek akrabaları aptalca hareket ederek kadınların (mesela kendine mal edinmede) yük hayvanı, at arabası ve kadınların elbiseleri ile mallarından geçimini sağlarsa o günaha ortaklık etmiş olur ve bu yaptıklarıyla cehenneme gidecektir. Bazıları kadına “Arsha nikâhı” ile bahşiş olarak verilmiş olan boğa ve ineği daha sonra geri alır. Fakat bunu ücret olarak kabul etmesinden itibaren yanlıştır. İster küçük olsun ister büyük olsun bu yapılan hareket kızın satılmasından başka bir şey değildir. Fakat akrabaları onları kendine ayırmayıp verilen hediyeleri sadece kullanmak için almışsa o kızını satmak anlamını kazanmaz. Bu halde hediyeler sadece bir saygının belirtisidir ve bakire kıza karşı bir nezaket ve inceliklidir. Kadınlar onların kendi refahlarını arzulayan babaları, erkek kardeşleri, kocaları ve kayın biraderleri tarafından süslendirilmeli ve saygı gösterilmelidir. Saygı gösterilen kadınların olduğu yerlerde memnun olan tanrılar vardır. Fakat onların saygı gösterilmediği yerlerde mükâfat verilen kutsal mekân yoktur. Kadının akrabalarının keder içinde yaşadığı yerde aile hemen hemen bütünüyle bozulup kokuşur. Fakat bu aile başarılı olsa dahi mutsuz olduğu bir yerde değildir. Kadın akrabalarının olduğu evler tam hakkıyla saygı gösterilen evler değildir. Sanki büyü ile yok edilmişcesine, bütünüyle yok olsun diye bir lanet söylenir. Şu andan itibaren kendi refahını

¹⁴ Sir William Jones, *The Institutes of Manu*, (1794); A.C. Burnell, E.W. Hopkins, *The Ordinances of Manu*, London, 1884; George Buhler, *Sacred Books of the East*, C.25.1886; G.Strehly, *Les Lois de Manou*, Paris 1893; Wendy Doniger, *Emile Zola, The Laws of Manu*, London, 1991; Diğer başlıca tercümelere gelince: 1. Jolly, Julius (tercüme.) 1889. *Minor Law-Books*. SBE Vol. 33. Oxford, 1889. [Barhaspatismrti ve Naradasmrti'nin ikisini de içermektedir] 2. Kane, P.V. (hazırlayan ve tercüme eden) 1933. *Vyavahara üzerine Katyayanasmti (Yasa ve Prasedür)*. Poona: Oriental Book Agency. 3.Lariviere, Richard W. 2003. *The Naradasmrti*. Delhi: Motilal Banarsidass. 4.Rocher, Ludo. 1956. *Vyavahāracintāmani: a digest on Hindu legal procedure*. Gent.; İyi bir başlangıç yapmak için de şu kitaplara başvurulabilir: 1.Olivelle, Patrick. 2004. *The Law Code of Manu*. New York: Oxford UP. 2. Olivelle, Patrick. 1999. *Dharmasutras: The Law Codes of Apastamba, Gautama, Baudhayana, and Vasistha*. New York: Oxford UP.

arayan erkekler daima kadınlarına yiyeceklerle, elbiselerle ve hediye çelenkleri ile kutsal günlerde ve festivallerde onur vermeliydiler.¹⁵

B. KOCANIN EŞİ İÇİN GÖREVLERİ

Kutsal metinlerle bir kadını kendisine nikahlayan erkek daima eşine mutluluk vermelidir; hem uygun zamanında hem de uygun olmayan zamanında hem bu dünyada hem de gelecek dünyada. Erdemden yoksun ve başka bir yerde mutluluğu arıyor olsa da iyi niteliklerden yoksun olsa bile, sadakatli bir kadın tarafından bütünüyle bir tanrı gibi kendisine ibadet edilen bir koca gibi olmalıdır. Kocalarından başka kadınlar tarafından uygulamak zorunda kaldıkları bir oruç, bir yemin ya da karban yoktur. Şayet bir kadın kocasına itaat ederse o bu sebepten dolayı doğruca cennete yükselecektir. Öldükten sonra kocası ile oturmak isteyen sadakatli bir kadın ölü olsun diri olsun onun yanında iken onun yapmasını istemediği hiç bir şeyi asla yapmamalıdır. Salt çiçekler, kökler, meyveler üzerine yaşayarak kendi mutluluğunda kendi bedenini sıska bir hale gelmesine izin verir. Fakat kendi kocasının ölümünden sonra başka bir adamın adını asla hiç bir şekilde anmamalıdır. Ölümüne kadar onun hastalığının sıkıntılarına sabır göstermelidir. Sadece bir kocaya sahip olan kadınlar için açıklanmış çok iyi görevle dolu çalışmalı ve kendini kontrol altında tutup iffetli, sadakatli olmalıdır. Brahmanların gençliklerinden beri iffetli olan binlerce eşi onların süregelen bir yarış olmaksızın cennete gitmişlerdir. Kocasının ölümünden sonra sürekli olarak iffetini sürdüren erdemli bir kadın erkek evladı olmaması halinde bile tam bir erdemli erkekler gibi cennete ulaşır. Fakat bir kadın çocuk sahibi olma arzusundan ölmüş olan kocasına karşı görevini ihmal ederse böylece dünyada kendini küçük düşürürse o ilerde cennette olacak olan kocası ile birliktelik olanağını da yitirmiş olur. Şayet kadın diğer bir kocadan çocuk sahibi olmuşsa burada yasalara uygun olarak göz önüne alınmaz. Ne çocuk sahibi olduğu diğer adamın karısı üzerine ne de ikinci kocasının herhangi bir yerde erdemli kadınlar için bir açıklama yapılmamıştır. Yüksek kasttan bir erkekle birlikte karı koca ilişkisi yaşayan ve kendi düşük kasttan olan kocasını terkeden bir kadın bu dünyada aşağılık ve adi olacaktır ve o yeniden evlenmiş bir kadın (parapurva) olarak isimlendirilecektir. Kocasına karşı görevini ihmal eden bir kadın bu dünyada mutsuz olacak bir kadındır. Ölümünden sonra bir çakalın döl yatağına girer ve günahının cezası sıkıntılarla eziyet çeker. Düşüncelerini, adımlarını ve eylemlerini kontrol eden bir kadın böyle bir davranışın mükâfatı olarak bu yaşamında yüksek bir şan kazanacaktır. Gelecek dünyasında da kocasının yanında bir yeri olacaktır. Kutsal yasalarda ustalaşmış olarak ikinci kez doğan adam, Böylece sahip olduktan sonra cenaze töreninde ondan önce

¹⁵ Serinity Young, age, s.277 : The Laws of Manu, Bölüm, 3, ss. 84-85.

ölen onun karısına kutsal bir ateş verilir, adam tekrar evlenebilir ve tekrar ateşi tutuşturabilir¹⁶. Kocasının eşine karşı bu anlayışından sonra bir embriyon olur ve tekrar onunla doğar; bunun için onunla tekrar doğumu olan (gayate) bir kadının kadınlığıdır (gaya). Bir kadın bir erkek çocuk verse bile kocasını bir erkek olarak bölmüştür. Onu bırakır, bunun için de karısı dikkatlice kendini doğacak dölün saflığı için korur. Güç kullanarak kadınları bütünüyle koruyacak bir erkek olamayacağı için kadınlar ancak aşağıdaki yararlı işlerle korunabilir, kötülüklerden alıkoyabilirler: Koca kendi eşine mal varlığını biriktirme ve ondan harcama işini verebilir. Her şeyi temizleme işini verir. Dini görevleri bütünüyle yerine getirme işini verebilir. Yiyeceklerini hazırlama işini verebilir. Ev işleri ile ilgili kapların, aletlerin bakım işini verebilir. Kadınlar güzelliklerine dikkat etmezler, yaşları üzerine sabit bir özen göstermezler. Böylece (erkek ve kadın arasındaki ilişkiyi düzenleyen) bugüne kadar ki en saf popüler kullanım ilan edildi. Bu dünyada ve ölümden sonraki mutluluğun sebebi olan çocukları ilgilendiren yasalara kulak ver! Çocukları doğuracak olan, bir çok kutsamaları güvenceye alan, tapınmaya değen ve evlerini aydınlatan kadınlar arasında (striya) ile erkeğin evlerinde ikamet eden (sriyah) kader tanrıçaları arasında hiçbir fark yoktur. Çocukların doğurulması, o doğumların sonucu çocukların büyütülmesi erkeklerin günlük yaşamı (bu nedenlere bağlı olarak) kadın görünebilir geçerli bir nedendir. Döl, dini ayinlerin gerekli performansı, sadakat hizmeti, evlilikteki en yüksek mutluluk ve atalar ile kendisi için göksel mutluluk sadece kişinin karısına bağlıdır. Düşüncelerini, konuşmasını ve hareketlerini kontrol eden, kocasına karşı görevlerini ihmal eden değil ölümden sonra cennette ve bu dünyada onunla ikamet eden kadın (sadhvi) erdemli ve sadakatsizlikten dolayı bir kadın (eş) erkekler arasında saklı tutulur ve sonraki yaşamında bir çakalın dölünde doğrulur (doğar) ve günahların cezası olarak hastalıklarla eziyet edilir. Onların hepsi bir kadının erkek meselesinin efendisine ait olduğunu söyler, ama efendi teriminin manasını metinlerde farklı vererek; bazılarında bir çocuğu meydana getiren efendi olarak, bazılarında da toprak sahibi olarak değerlendirirler. Kutsal gelenek tarafından kadın toprak olarak ele alınır, erkek ise tohum olarak değerlendirilir; bedeni üretimlerin hepsi toprağın tohumuyla birleşmesi vasıtasıyla gerçekleşir. Tohumu ve onu alan yapıyı karşılaştırdığımızda tohumun daha önemli olduğunu söylemektedir, bütün yaratılan varlıkların dölü tohumun özellikleri tarafından belirlenir. Tam mevsiminde hazırlanan bir arazide her ne tohum dikimi yapılırsa yapılırsın tohumun özel nitelikleri tarafından şekillenen aynı tür bir bitki onun içinde yetişir. Bu dünya gerçekten yaratılanların en eski döl yatağı olarak

¹⁶ Serinity Young, age. : The Laws of Manu, Bölüm, 5, ss. 195-199.

adlandırılır. Fakat tohum döl yatağının hiçbir gelişim özelliğini almadan gelişir.

C. KADININ KOCASINA İTAATİ ÜZERİNE

Yine de erdemden yoksun ya da mutluluğu başka yerde araştıran ya da iyi niteliklerin yoksunu bir kocaya dini bütün bir eş tarafından bir tanrı gibi sürekli tapınılması gerekli görülmüştür¹⁷. Dini bütün bir eş kocasıyla öldükten sonra ikamet etmeyi arzu eden onun elini alan kimseyi ister yaşamında olsun isterse ölmüş olsun mutsuz edecek bir şeyi asla istemez. Onun mutluluğunda meyveler, kökler ve saf çiçekler üzerine yaşayan aşkına onun bedenini zayıf bırakmasına izin verir. Fakat o asla kendi kocası öldükten sonra diğer bir adamın ismini anmamalıdır. “Eğer kadın erkeği, erkeğin arzularıyla kabul etmezse erkek onu bir bastonla ya da eliyle dövmelidir ve böylece yiğitçe bir güç ve görkemle söylediklerinin üstesinden gelmelidir.”¹⁸ Bu arada kadınlar için çocuk düşürmek bir günah olarak kabul edilmiştir. Ölmüş biri adına içilen tanrısal kutsal suyun verilemeyeceği kişiler arasında kadınlar da bulunmaktadır: “Kendi inançlarına karşı çıkan bir mezhebe katılmış ve birçok erkeklerle beraber şehvet içinde bir yaşama sahip kadına, düşük yapmış olan kadına, kocalarını öldürmüş olan kadına ya da alkollü içki içen kadına tanrısal kutsal su verilmeyecektir.”¹⁹

D. KADININ KORUMA ALTINDA OLUŞU

Gündüz ve gece ailesinin erkek üyeleri tarafından bağımlılık içinde korunmuş olmalıdır ve eğer onlar bedenle ilgili zevklere kendi kendilerine bağlanmışlarsa onlar mutlaka bir kişinin kontrolü altında tutulmalıdır²⁰.

Babası onun küçüklüğünde onu korur, kocası gençliğinde onu korur, onun erkek çocukları onu yaşlılığında korur, bir kadını bağımsız olarak bırakmak asla uygun değildir.²¹ Azarlanmayı hak eden münasip bir zamanda kızını evlendirmeyen babadır; Azarlanmayı hak eden herhangi zamanda karısına yaklaşmayan kocadır; kocası öldüğü zaman annesini korumayan erkek çocuk azarlanmalıdır.²² Her ne şekilde kadınlar tarafından değersiz görünürse görünsün kadınlar özelde kötü eğilimlere karşı korunmalıdır. Eğer onlar korunmazlarsa her iki aileye de üzüntü getireceklerdir.²³ Bütün kastların en önemli görevine göre güçsüz, yetersiz ve zayıf kocalar bile

¹⁷ Manu Yasaları, IV, 154.

¹⁸ Manu Yasaları, VI, 4.7

¹⁹ Manu Yasaları, V, 89.

²⁰ Manu Yasaları, IX/2.

²¹ Manu Yasaları, IX,3.

²² Manu Yasaları, IX,4.

²³ Manu Yasaları, IX,5.

kadınlarını koruyup muhafaza etmek için çalışıp çabalamalıdır.²⁴ Karısını dikkatli ve özenli bir biçimde koruyan bir erkek dölünün temizliğini de korumuş olur. Kendisine ve ailesine faziletli ve dürüst davranmasını sağlamış olur. Ve bu erkeğin iyilik (merit) kazanma yöntemlerinden biridir.²⁵ Koca karısının hamile kalmasından sonra, önce embriyon olur ve bir kadının (gaya) kadınlığı olduğu ve kadınla tekrar doğduğu için (gayate) o, onun tekrar doğumudur.²⁶ Dölünün temizliğini muhafaza etmek için karını dikkatli bir biçimde korumalıdır.²⁷ Bütünüyle zor kullanarak karısını koruyacak, onun üzerinde hakim olacak bir erkek yoktur. Fakat onlar kadınlarını uygun iş alanlarıyla koruyabilirler.²⁸ Erkek kadını şu işlerde çalıştırmalıdır: Servetinin yönetiminde onu sorumlu tutmalı, her şeyin temiz olmasında onu sorumlu tutmalı, dini tören ve ayinleri eksiksiz yerine getirilmesinde sorumlu tutmalı, kendi yiyeceğinin hazırlanmasında onu sorumlu tutmalı, ev halkına ait kap kaçakların bakımından onu sorumlu tutmalıdır.²⁹ Kadınlar güvenilirlik altında evde tutulmalıdır, hizmetçilikte itaatkar ve fakat iyi bir muhafız değildirler; Fakat kendilerine ait olan şeyleri daha iyi muhafaza ederler.³⁰ Erkekler başkalarının karılarına yaklaşmama konusunda titiz davranmak zorundadırlar. “Bunun için asla Vedaları ve onun langalarını bilen ve uzun bir yaşam dileyen mantıklı iyi eğitilmiş bir erkek diğer bir kimsenin karısı ile karı koca gibi yaşamamalıdır.” “Bu meseleye saygı ile bunlar hakkında Vayu tarafından söylenmiş geçmiş bazı şiirlerle bilgi verilmiştir. (Nefesi göstermek için) diğer kimselere ait olanlar üzerine herhangi bir adam tarafından ekilmemiş olması gereken tohum olarak.” “Diğerleri tarafından yapılan avlanmada yaralanmış bir geyiği sonradan vuran avcı tarafından atılmış yön belirtmekte kullanılan okun işareti gibi başkasının tohumu üzerine atılmış olan bir tohum olsa bile yararsız bir atıştır. Bu ekimcinin boşa gitmiş bir tohum ekme işidir.” “Prithu’nun karısı (Prithivi) olsa bile bu yere geçmiş çağrıyı bilen (Bilgeler); Geyik ilk defa onu yaralayana ait olduğu gibi tarlanın da ormanı temizleyen kişiye ait bir tarla olduğunu ilan etmişlerdir.”³¹

E. KADININ YIKIMI ÜZERİNE:

Altı sebep vardır ki bunlar kadının yıkımına sebep olabilirler:

1. Kocasından ayrılmış olmak,

²⁴ Manu Yasaları, IX,6.

²⁵ Manu Yasaları, IX, 7.

²⁶ Manu Yasaları, IX, 8.

²⁷ Manu Yasaları, IX, 9.

²⁸ Manu Yasaları, IX, 10.

²⁹ Manu Yasaları, IX, 11.

³⁰ Manu Yasaları, IX, 12.

³¹ Manu Yasaları, IX, 41-44.

2. Kötü insanlarla bir araya gelmek,
3. Alkollü sert içki içmek,
4. Daldan dala atlayarak konuşmak,
5. Hiç sebepsiz saatlerce uyumak,
6. Kocasının dışında diğer erkeklerin evlerinde ikamet etmek kadının yıkımının sebepleridir.³²

Kadının yıkımına sebep olarak gösterilebilecek diğer nedenlere gelince:

a. Kadının şehveti:

“Dünyada erkekleri ayartıp baştan çıkarma kadınların tabiatıdır; bu sebepten dolayı kadınların olduğu bir gurupta asla akıl yer almaz, bilgelik kaçır gider.”³³ “Kadınların ne güzelliğine ne de belli yaştaki özentisizliğine bakılmaz. Onların kendilerini istemeyerek ya da hoşgörü içinde kocalarına vermeleri yeterlidir.”³⁴ “Kadınlar ne güzelliğin korunmasına ne de yaşına dikkat etmezler; Onlar için karşısındakilerin bir erkek olması yeterlidir. Onlar kendilerini bir iyi görünümlü kişiye de veya bir çirkin kişiye de verebilirler. Erkekler olan hırsları, değişebilir mizaçları, doğal acımasızlıkları yüzünden kocalarına karşı vefasız olmuşlardır. Yine de onlar dikkatli bir biçimde bu dünyada muhafaza edilip kontrol edilebilirler.”³⁵ Manu’ya göre kadınlar yataklarını, koltuklarını, süslerini, pis arzularını, öfkelerini, sahtekârlık ve namussuzluğu ile onların tabiatının parçalarından bir davranış olarak ortaya çıkan kötülük ve garazı sever.³⁶

b. Kadının sekiz kötü niteliği:

Manu kadınlara ait sekiz kötü niteliği şöylece saymıştır:

1. yatalara olan sevgisini,
2. mevki sevgisini,
3. süs sevgisini,
4. pis arzuların sevgisini,
5. öfke sevgisini,
6. onursuzluk sevgisini,

³² Manu Yasaları, IX, 13.

³³ Manu Yasaları, II, 213.

³⁴ Manu Yasaları, IX, 14.

³⁵ Manu Yasaları, IX, 15.

³⁶ Manu Yasaları, IX, 16.

7. kötü niyet sevgisini ve

8. kötü davranış sevgisini bölüştürdü.³⁷

c. Kocasını ele geçirici nitelikleri

“Eğer benim annem yolunu şaşırılmış ve sadakatsiz ise arzuları yasa dışı düşünülüp tasavvur edilir, babam benden tohumlarını saklasın” bu kutsal metindir. “Eğer bir kadın kocasının acı duyacağı bir şeyi kalbinden geçirip düşünürse bu bütünüyle imansız kalacağı bir yol olarak bildirilmiştir.” “Erkek her ne türde olursa olsun yasaya göre öylesine niteliklerde olsa bile bir nehrin okyanusla birleşmesi gibi bir kadınla ortak amaçlı olup birleşecektir.”³⁸

d. Kadının kirliliği

“Bir Kandala, bir köy domuzu, bir horoz, bir köpek ve ay hali olan bir kadın ile bir haremağası hadım kişi yüksek kasttan olan Brahmanlara onlar yerken bakmamalıdır.”³⁹ “Her şeye rağmen arzularına düşkün olan erkeği bırak, O ne karısını gördüğü zaman ona yaklaşsın ne de aynı yatakta onunla birlikte yatsın.”⁴⁰ “Ay hali salgılarıyla her tarafı kaplanmış olan bir kadına yaklaşan bir erkeğin hikmeti, enerjisi, gücü, görüşü ve diriliği yok olur, o ölür.”⁴¹ “Onun kaçak olarak ikamet yerinde yalnız uyumasını bırak; uyuyan birinin uyandırılmasına bile izin verme. Ne ay hali olan bir kadınla sohbet etmesi için ne de bir kurban için gitmesine müsaade etme. Eğer onun yanına gitmek gerekiyorsa ve bunun için de kocası seçilmemişse; bu görevi bir keşiş yerine getiriyorsa ancak o gidebilir.”⁴²

e. Zina ve fahişelik üzerine:

Diğerlerinin karılarıyla zina işleyen erkekler; bu tür terörün sebep olduğu cezalandırmalara işaret edilen bir durumda olacak, daha sonra da sürgün edilecek. Bir kadına hediyeler verme, onunla oynaşma, bir yatak üzerinde onunla otururken onun süslerine ve elbisesine dokunmak, bütün bu eylemler zina eylemleri olarak göz önüne alınmıştır (samgrahana). Brahmana olmayan bir erkek zina için ölüme uğramalıdır (samgrahana); Dört kastın bütün kadınları da daima dikkatli bir biçimde kontrol altında tutulmalıdır.⁴³ Ölümcül günahlara kendini adanmış olanlar (mahapataka), ürkütücü cehennemden içinden çok uzun zaman boyunca geçmiş olacaklardır.

³⁷ Manu Yasaları, IX, 17.

³⁸ Manu Yasaları, IX, 20–22.

³⁹ Manu Yasaları, III, 239.

⁴⁰ Manu Yasaları, IV, 40.

⁴¹ Manu Yasaları, IV, 41.

⁴² Manu Yasaları, IV, 57.

⁴³ Manu Yasaları. VIII.352, 357, 359.

Ve nihayet bu cezanın süresinin bitiminden sonra takip eden doğumları elde edebilecekler, yeniden dünyaya gelebileceklerdir.⁴⁴ Bir Guru'nun yatağını bozan yüz yıl boyunca otlar gibi funda çalılar ve sürüngen bitkiler olur; aynı şekilde etobur hayvanların, dört ayaklı hayvanların ve yırtıcı hayvanların sivri uzun dişleriyle acımasızca işler yaptığı nesnelere olurlar. Düşük kastların kadınları ile cinsel ilişkide bulunan kimseler cerahat, böcekler ve cesetler gibi pis varlıkların yediği Pretas (şeytan ya da aç hortlak türünden) olurlar. Kast dışı kişilerle ilişkide bulunan kimse diğer erkeklerin kadınları ile birlikte bulunan kimseler gibidir; o da bir şeytan olmuştur.

F. KADINLARIN İDARE EDİLMESİ ÜZERİNE

Kadınlar daima erkeklerden bağımsız olarak betimlenmiş; bir kadının, kocasına karşı o yaşarken ve öldükten sonraki görevleri sıralanmıştır. Özellikle dokuzuncu bölümün 33-37. cümleleri kadınların katkılarını, erkeklerin çocuklarına karşı yapacaklarını açıkça belirtmektedir. Durum onu göstermektedir ki erkeklerin katkı ve görevleri daha önemlidir. Bu ayetlere sırasıyla göz atalım: “Genç bir kadın ya da bir kız bir yaşında ve kendi evinde olsa bile hiçbir şeyi bağımsız olarak yapmış olmamalıdır⁴⁵”. Kadınlar doğumundan itibaren asla bağımsızlığı düşünilemeyen varlıklardır. Onun için baba evi de olsa orada bağımsız olmamalı, bağımsız hareket etmemeli, kendisi daima anne baba tarafından oto kontrol altında tutulmalıdır. Bu onun evleninceye, bir yuvaya kavuşuncaya kadar ki zamanı ile ilgili bir durumdur. Ondan sonraki himaye, kontrol ve baskı altında tutma görevi kocaya devredilecektir. Koca kendi evine gelen eşinin, baba evinde ki disiplin ve otoriteyi koca evinde bir kat fazlasıyla görmesini sağlayacaktır. “Çocukluğunda bir kadın babasının gözetiminde olmalıdır, gençliğinde ise kocasının gözetimi ve denetiminde olmalıdır. Eğer onun kocası önce ölürse o zaman denetimi ve gözetim oğullarında olmalıdır. Kadın asla bağımsız olmamalıdır.”⁴⁶ “Kadın hiç bir zaman kendisini babasından, kocasından ve oğullarından ayırma gayreti içinde olmamalıdır. Ayrılması halinde, onları bırakmasıyla o hem kendi ailesine karşı hem de kocasının ailesine karşı alçak olacaktır.”⁴⁷ “O daima neşeli olmalıdır, kendi ev işlerini yönetmede zeki olmalıdır. Kapıları temizlemede dikkatli, harcamalarda ekonomik olmalıdır.”⁴⁸ “Babasının kendisine verdiği kişiye (yani kocasına) ya da babasının izniyle onun erkek kardeşine o bütün yaşamı boyunca itaat etmelidir ve kocası öldüğü zamanda onun anısına hiç bir zaman hakaret

⁴⁴ Manu Yasaları, XI/54. 58.

⁴⁵ Manu Yasaları, IX, 33.

⁴⁶ Manu Yasaları, IX, 34.

⁴⁷ Manu Yasaları, IX, 35.

⁴⁸ Manu Yasaları, IX, 36.

etmemelidir.”⁴⁹ Manu'nun korumasında gelenekçiler göze girmek için aşağıdaki metinleri göstermişlerdir: Kadınlara hürmet ve saygı gösterilmeli ve onlar babaları, kardeşleri, kocaları ve kayınbiraderleri tarafından çılgınca sevilmelidir, tapınmalıdır; eğer kadımlar bir keder ve elemde yaşarlarsa aile perişan olup mahvolacaktır. Eğer onun mutsuzluğu devam ederse o beddua edip lanet edebilecektir. Birinin diğeri ile çok mutlu olabileceği karı ve kocanın olduğu yerde mutluluk neşe saçar olacaktır. Özellikle kadın kendini daha güzel ve cazibeli yapmaya özen gösterirse daha parlak ve şaşaalı olacaktır.⁵⁰ Onlar buna ilaveten Manuya göre kadının evinin hanımı veya kraliçesi olduğunu ileri sürerler.

Bu söylenenlere ilaveten kölelere, çocuklara, ineklere, atlara ve ev köpeklerine de saygı gösterilmesi bütün yukarda söylenenlerin yanında kolayca söylenebilmiştir. Eğer bir kimse mutlu, doygun ve barış içinde olmak istiyorsa, bir kişi bütün bunları iyi besleme, iyi muhafaza ve en azından dışardan tehlike ve engellere karşı korunmuşluğu muhafaza ederler. Bir kadının itaat için istekli olmadığı açıklanarak yönetimi ya babasının ve kocasının ya da erkek evladının kontrolü ile hüküm altına alınıp boyun eğdirilmelidir, asla bağımsız olmamalıdır, denilmiştir⁵¹. Fakat hayvanların eğitimi, çocukların samimiyeti, kölelerin hatta canlı olmayan mülkiyetten bihaberdir. Erkeğe bağlı özel varlık olarak yasal pozisyonda kölelikten aile üyesi olan kadınlara tabiatıyla daha iyi davranılacaktır. Eski Roma Hukukunda, aynı hükmü icap ettiren bir kural vardı: “tutela perpetua mulierum” diye, yani kadının korunması süreklidir. Küçük düşürülmüş, hor görülmüş bir dul kadının yaşamı son derece mutsuz ve uygunsuzdur. Boşanmanın ve yeniden evlenmenin hiç bir şekilde müsaade edilmeyip yasak edilmesinin dışında, ondan her ne tür kocadan olursa olsun kocasına bir tanrı ya da bir kölenin efendisine davrandığı gibi davranması istenmiştir. “Erdemden yoksun olsa bile ya da başka yerlerde mutluluk arıyor olsa bile ya da iyi hasletlerden yoksun olsa bile, her şeye rağmen bir kocaya sadık bir kadın tarafından bir Tanrı gibi sürekli itaat edip tapınmalıdır.”⁵² Shloka'ya göre bir koca nakledilen bilgilere göre kadını geri çevirip reddedebilir ve ondan vazgeçip yeni bir kadın alabilir. Ekonomik yönden muhtaç durumda olan bir kadının korunmasının sürekli olabilmesi Güney Hindistan'da bazı yüksek kasttaki bazı ailelerde anne ve kadın hizmetçiler gibi üçüncü kişide isimlendirilmiş olarak öylece kötülenmiştir. Dördüncü sınıf, Sudralar mülk edinme ve eğitim gibi onurlu var olmanın bütün sosyal haklarından yoksun bırakılmışken Manu toplumunda aşağılık bir sınıf olarak göz önüne

⁴⁹ Manu Yasaları, IX, 37.

⁵⁰ Manu III, 55-62.

⁵¹ Manu Yasaları, V, 148.

⁵² Manu Yasaları, V, 154.

alınmıştır. Kadınların düşük statülerini vurgulamak için Manu sürekli olarak kadınları köleler ve Şudralar ile sınıflandırır. “Hatalar yapmış olan bir kadın, bir erkek çocuk, bir köle, bir öğrenci ve daha küçük erkek kardeş kesik bambularla ya da halat ipe dövülebilir.”⁵³ “Eğer alt kastlardan bir erkek ya da bir kadın mutsuzluğa yönlendirecek bir eylem yapıyorlarsa onları gayretli uyguladıkları o alışkanlıkla baş başa bırak.”⁵⁴ “Temizliği arzu eden bir vücut suyunu üç seferde yudum yudum içsin ve sonra da ağzını silip kurulasın; Fakat eğer kişi bir kadın ya da bir surda ise her bir eylemi bir seferde yapabilir.”⁵⁵ “Sudra gibi bir kadının hak kazandırıldığı, yetkilendirildiği tek bir sakrament vardır: O da evliliktir⁵⁶.” Kadınların Sudralarla sınıflandırılmış olması eğitim, mülkiyet ve özgürlük gibi temel hakların onlara karşı sınırlandırılmış olmasından olabilir.

SONUÇ

Bir sanı olarak Manu'nun yasalarının Hammurabi kanunlarının yazıldığı zamana yakın olduğunu belirtmeliyiz. Yeterince yükselen dünya bilincine karşı ayrıca Manu Yasalarının bunu kendine mal edip içselleştirmiş olabileceği şimdiye kadar Maharishi⁵⁷ için söylenmiştir. O özellikle ırkların salt gelişmesine yardımcı olduğuna inandığı kast sisteminin kurucusudur ve bunu basit bir yaşam süren ve büyük bir zamanı meditasyona ayıranlar için mümkün görmüştür. Çoğu büyük dini gelenekler genel olarak yapılacak olan şeylerin nasıl yapılacağını düşünsel olarak gösteren hukuk kitapları ile biçimlendirmişlerdir. Bu bağlamda Hinduizm Ortodoks Hindular tarafından şüphede kaldıklarında doğrulama prosedürü olarak bir başvuru kitabı niteliğinde olan Manu Shimriti ya da Manu'nun Yasaları büyük öneme sahip ola gelmiştir. Bu metnin amacı günlük yaşamın bütün görüntülerinin Hindu dini yasaları tarafından düzenlenmesidir.⁵⁸ Günümüzde de önemi devam etmektedir.

⁵³ Manu Yasaları, VIII, 299.

⁵⁴ Manu Yasaları, II, 233.

⁵⁵ Manu Yasaları: V, 139.

⁵⁶ Manu Yasaları, II, 66-67, IX, 126.

⁵⁷ Sağlığın orjinal bilimi insan ırkı olarak çok eskidir. Sankritçe “yaşamın bilimi” olarak ajurveda’da denilmiştir. Doğal yaşamın korunmasının bütün bu sistemleri ve kayıtları 5000 yıl öncesinde yazılmıştır. Çağlar boyu bilgiler ve fizikçiler ebedi sağlık hikmetlerini yeniden keşfetmişlerdir. 1980’de Maharishi Mahesh Yogi, aşkın Meditasyon programının kurucusudur. Hindistanın en önde üç Ayurvedik uzmanları Dr. V.M. Dwivedi, Dr. B.D. Triguna and Dr. Balaraj Maharishi ile birlikte çalışmaya başlamıştır. Eski sağlık bilgilerini onlar yeniden ortaya çıkardılar ve çıkardıkları bu disipline Maharishi Ayurveda denildi. Onlar ayurvedik metinlere bağlı olarak orjinal bitkisel reçetelerin yaratıldığı bir tıp konseyi kurdular. Onlar hastalıkları yok etmeye ve her milletin insanlarına kusursuz sağlık hizmeti sunmaya kendilerini adanmış doktorlar, okullar ve kliniklerle bir haberleşme ağı da kurdular.

⁵⁸ John Bowker, The Oxford Dictionary of World Religions, New York, 1997, s. 615.

KAYNAKÇA

Arvind Singh Mewar, *The Mewar Encyclopaedia*, Udaipur, 2001.

G. Buhler, *The Laws of Manu*, Delhi, 1964

John Bowker, *The Oxford Dictionary of World Religions*, New York, 1997,

P.T.Raju, Wing- tsit Chan, Joseph M. Kitagawa, İsmail R. Faruki; *Asya Dinleri*, İstanbul, 2002; (çev. Abdullah Davudođlu),

Serinity Young, *An Anthology of Sacred Texts By and About Women*, New York, 1994.

Vergilius Ferm, *An Encyclopedia Of Religion*, New York, 1945